

KURJER WARSZAWSKI

D. 13. Grudnia. — Rok 1839.
Piątek.

N° 331.

Jutro, Ś. Spiridjon.
v. s. Dziś Iszy Grudnia.

Wydział Ochrony. Mając na uwadze szczupłość swych funduszów i troskliwym będąc o pomnożenie takowych, a tem samem o postępowanie się w możności iak najrychlejszego rozgąszczenia sal ochrony, zwłaszcza po odleglejszych częściach miasta, powziął zamiar utrzymania tym celem w sklepie ubogich kantorze *Loterji klasycznej Królestwa Polskiego*. Przyrządając do skutku takowe przedsięwzięcie, otwierając nateraz Wydział Ochrony rzeczony-kantor, który pod imieniem Wgo Teofila Janikowskiego Kolektora pod kierunkiem osobnego Komitetu z grona Wydziału wybranego, będzie prowadzonym, ztem zastrzeżeniem: że wszelkie wpływy wedle planu *Loterji klasycznej* na rzecz Kościoła zapewnione, wpływać będą wyłącznie do Ochrony. Podając to do powszechnej wiadomości, poehlebia sobie Wydział Ochrony: że dobroczynna Publiczność, zwłaszcza też gromadząc się w *Loterji klasycznej*, tem chętniej nabywać saltych *Loterji klasycznej* kantorze Lasy do przysię na żaden powy i nadzwyczajny wydatek, przy zachowaniu prawa do wszelkiej wygranej do uczynienia dla sal ochrony dobroczynnej a nie iak niekosztującej ofiary. Pragnący nabywać losy w rzeczonym kantorze, zechcą zgłosić się do dobroczynności; osoby zaś na prowincji zamieszkłe, raczą swe żądania, przy dołączeniu należnej za los opłaty *franko*, pod adresem *Wgo Teofila Janikowskiego* w sklepie ubogich, nadsłać; a bezwzględnie, dokąd wskażą, żądane losy odestane będą.

Otrzymali pensje emerytalne. PP. Mich: Czełkowski b. Strażnik, zł. 396. Fran: Kulesza b.

Strażnik, zł. 432. Stef: Herkowski Strażnik, zł. 468. Balbina z Lassockich Osńska Wdowa po b. Referencie, i 5ro iej dzieci, zł. 3300. Fran: Piotrowski Strażnik, prócz pensji zł. 268, dodatek zł. 84 gr. 26. Ig: Komorowski Nauczyciel szkoły obwo:, zł. 990. Dyoni: Łanckoroński b. Inspektor Gimn., zł. 2700. Lud: z Rychterów Sroczyńska Wdowa po b. Inspektorze szkoły obwo:, oraz córka jej Domicella, zł. 1468. Urzędnicy dawnej Komisji Rząd: Wojny, oraz Komisarjatu ubior: b. wojska Polsz, za dalszą ich służbę cyw: po dniu 19 Kwie: (1 Maja) 1832 r. pełnioną, prócz pensji poprzecznie im wyznaczonych, udzielone mają dodatki roczne: PP. Józ: Brzeziński b. Sekretarz K. Rz: Woj: zł. 10 gr. 18. Alo: Skurczyński b. Adjunkt Komisarza wojennych, zł. 10 gr. 23. Piotr Kaczyński b. Kontroler kl. I. w Komisarjacie ubiorczym, zł. 254 gr. 7. Hen: Mühlhausen b. Kontroler K. Rz: Woj:, zł. 249 gr. 13. Ant: Rose b. Płaknik Jlny, zł. 860 gr. 5. Kar: Gygowicz b. Szef biura K. Rządowej Wojny, zł. 400. — Stróskani Rodzice utratą iuż 5ga dzieci, w 3ch letnim przeciągu czasu, znówu zapraszają krewnych i znaiomych na exportację zwłok Syna swego Izzydora Rajmunda Wilkowskiego, którego śmierć nieubłagana wywłała z nich łona, nie pozwalając niścić się nadziei świetnej przyszłości iaką rokowało postępowanie 12to-letniego młodzieńca zasługującego ze wszech miar na miłość Rodzicielską i przyjaźń Kolegów, jutro o godz: 3ej z południa z domu Nr 2425 przy ulicy Nowolipie, na smętarz Powązkowski. — Świeżo z druku wyszło dzieło przez Doktora Oczapowskiego pod tytułem: *Praktyczny wykład chorób kołtanowych*. Od 3ch wieków znany kołtan w krajach polskich, napastował i wyłudniał nie samą tylko Polskę, ale zarówno rozmaite Ludystawiańskie: był przecieź aż dotychczas zagadką dla uczonych; nikt bowiem natu-

ry iego nie zgłębił, przyczyn nie wykrył, ani też sposobu leczenia pewnego nie podał. Kilka lekarstw gminnych mało skutecznych przed 200 laty używanych, aż do dziś utrzymały się w całości. Akademia Berlińska i Cesarski Uniwersytet Wileński, ofiarowali znaczne nagrody za napisanie dobrego dzieła w tym przedmiocie; lecz że to bez skutku pozostało, Uczniowie obcych krajów słusznie powątpiewać zaczęli o rzeczywistej istności takiej endemicznej choroby w Polsce. Pierwszy dopiero P. Oczapowski zdartą zasłonę grubej niewiedomości, wykazał przyczyny z miejscowości, natury ziemi i położenia kraju wynikające, zalecił wcale nowe sposoby leczenia tej strasznej choroby własnem doświadczeniem potwierdzone; a nade wszystko wskazał drogę do zniszczenia tej krainowej kłeski, iak to już na Ukrainie i Podolu ziszcilo. W tem dziele dał dowód P. Oczapowski głębokiej swej erudycji i rozległych wiadomości. A lubo obszernie i w rzeczy na pozór suchej, przecie tak jest napisane, że czytającego nawet nie lekarza bardzo interesuje. Polecamy to użyteczne dzieło (przedaie się w księgarni Zawadzkiego) publiczności uczonej, a mianowicie lekarzom w krajach polskich i całej sławianszczyźnie praktykującym. JO. Xiągę Warszawski raczył pozwolić przypisać ie sobie, zasiągnąwszy pierwszej opinji Rady Lekarskiej w Królestwie, względem użytku i ważności tego dzieła. Dr. J. Kulesza. — Druga edycja *Grammatyki Polskiej* T. Sierocińskiego *Professora Gymnazjum Gub. Mazow.*; wkrótce wyjdzie z druku. Dla chcących uczyć się praktycznie, po polsku Autor wydał: *Odmiany grammatyczne imion, zaimeków i słów w języku polskim*. Exemplarzy tego dziełka dostać można w Biurze Zleceń przy ulicy Wierzbowej, w Biurze Informacyjnem na Krakowskim Przedm.; w Składzie przeciw pałacu Kazimiroz; i w mieszkaniu Autora w pałacu Zamojskich. — Dobroczynna osoba D., nadeszła do Sali Ochrony 20 par trzewiwicków, dla dzieci ubogich w tymże zakładzie. Dar ten z prawdziwą wdzięcznością przyjęty został, zwłaszcza iż w obecnej

porze roku, tego rodzaju ofiary są tem potrzebniejszymi. — W Poniedziałek to jest d. 16 b. m. można będzie dostać na kolendę dla dzieci lalek w różnym guście w Sklepie ubogich przy ulicy Krak. Przedm.; na korzyść ubogich dziełtek Ochrony; kto więc zechce upominek swoich uczynić z Dobroczynnością połączyć, raczy wypneć wesprzeć usiłowania jednej z Opiekunek Ochrony. — Do ciekawych wyrobów damskich w Sklepie ubogich okazanych, przybyły 3 nowe, 2 z Florencji, a jeden miejscowy. Ten ostatni odznacza się nowością i ślicznym gustem. Przy sprzyjającej pogodzie, spodziewać się należy, że nie jednego ciekawość sprowadzi. — Skład Rycin Ant. *Fietta* przy Krakow. Przedm. w domu przechodnim Rezlera zwanym, otrzymał świeżo pomiędzy innemi rycinami, N. M. RJE *Ostrobramską*. — Skład papieru *Maguny* na Krak. Przedm. wprost Początku, trzymał świeżo transport różnych *Instrumentów matematycznych*, iako to: Rejscejęgów, Cerkli Linijk i t. p.; tak w futerałkach iako i osobno, w gatunkach lepszych dla osób dorosłych, iako i w ordynarniejszych, tańszych, dla młodzieży, poczynającą naukę matematyki i rysunków. — *Dalszy ciąg wykazu zabawek, robiących się w fabryce C. F. Miniera, przy rogu ulicy St. Krzyżkiej i Placu Dzieciątka Jezus Nr 1337.* — Karetę podwójną, poczwórne i podróżne, Karuzele, bryolety, Bryczki większe i mniejsze, Wozy amatorskie, Armaty o 2ch i 4ch koniach, Wozy nocyjne, багаżowe, Wozy drabiniaste i Bryczki kupieckie. — Do Składu rycin Ant. *Fietta* przy Krakow. Przedm. nadeszły: Ostatni dzień Pogodny, różne Karykatury, Kostiumy maskaradowe i Portrety Delpisza. — Lat 21 liczący Ogrodowiec z Pragi, dla zmieszenia sobie Pragi, onegdaj przejsz przez Wisłę od strony Pragi, był łódz, wyszedłszy na środek gdzie cienki był łódz, zatamował się i wpadł w wodę, lecz za dopadnięciem z czołnem Walentego *Sommerfelda* Przewoźnika i Józefa *Cholewickiego* Wyrobnika, niemniej Józefa *Millera*, na łódz wydobytym został; do Szpitala PP. *Marcinkanek* oddany, i jest zdrowy.

wszy. — Redakcja *Kurjera Warszawskiego* ponawia oświadczenie, że żadnego nadesłanego artykułu w jakimby przedmiocie, umieścić w swym piśmie nie może, jeśli Autor tegoż artykułu nie dał Redakcji wiadomości. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Wigilii* JP. *Jasiński* i JPanna *Dumasz*; a po wyborze przedstawionym Balcie *Sylfida*, JPanny: *Wendt* i *Gwozdecka* po 2-kroć tudzież JP. *Morys*.

W dobrach *Gótków* pod *Piasecznem*, ocieliła się Krowa w przeszłą Niedzielę wieczorem, wydając zwykłe cięło, w Środę wydała po południu drugie. Obie iatoszki są zdrowe i ładne.

Anglia. — Lord Jan *Haj*, dowodzący marynarką angielską przy brzegach hiszpańskich, ma odwołać okręt *Dublin* do *Brazylii*, iako 2gi dowódca eskadry krążącej przy brzegach tatarskich. — Z *Persji* donoszą, że 7000 Anglików maszeruje na *Herat*.

Dania. — Listy kupieckie donoszą, że 3 b. m., umarł N. Król *Dwinski*, mając lat 72. Obiży rządy Xiążę *Chrystian*, mający lat 53.

Francja. — Głoszą w *Paryżu*, Xię *Wellington* poradził Rządowi Angielskiemu, aby założono warownię na wyspie *Jersey* w kanale, celem posiadania ważnego punktu w razie zerwania pokoju z Francją. — Przepowiednią wojny z *Abdel-Kaderem*. Jeden z Szeików okolicy, szukał pomocy Komendanta przeciw sprzymierzonemu pokoleniu; Francuzi odmówili. Szeik z chęcią za nim wystąpił, nie mogła go doścignąć. W kilka dni potem dostała wiadomość, że *Hadżut* tylko z oddziałem Komendanta *Blidy* udał się naieżdników, lecz za miastem Szeik ukryty w gładem kul nieprzeznaczonych Francuzów. Pan *Rafel* poległ z całym swoim oddziałem, tylko jeden Rotmistrz uszedł raniony. — W liście *Abdel-Kadera* pisanym teraz do Marszałka *Valée* (*Wale*), najbardziej uważają Francuzi za imponujące wyrażenie: „że wszyscy Muzułmanie

należeć będą do dzisiejszej wojny, którą nazywają *świętą*.”

Turecja. — Pułkownik turecki *Reszid Mehmed*, który przez 8 lat uczył się w *Paryżu* sztuki wojennej, został wyniesiony na stopień Jenczała brygady i Baszy, oraz dano mu pod dowód arsenał w *Topchane*. — Patriarchowie chrześcijańscy w *Stambule*, złożyli *Wezyrowi* adres z wynurzeniem swojej uległości i poszanowania dla *Sultana*. — Tatar przybyły z *Bukarestu*, przywiózł wiadomość o przyjeździe *Xigeia Michala* Serwskiego i jego matki. — W *Stambule* opowiadają o strasznym morderstwie; na drodze do *Buukdere* znaleziono 6 trupów (między nimi 2 kobiety), ofiary te nie były religji mahometańskiej.

Rozmaitości. — Młody Doktor med. w *Ulm*, ogłosił takie osobliwsze doniesienie: „Ukończyłem nauki gruntownie i szczęśliwie odbyłem pierwszy *examin*, a do drugiego ostatniego, potrzeba mi *głupich 400 złotych*; Panna, która mi je przyniesie, otrzyma małą rękę.” — Król Francuzów posłał przez swojego Adju: *Panoma Moszeles* i *Chopin* (*Szope*), przepyszną szkatułę do podróży i drogi puchar emaljowany, w dowód zadowolenia z gry tych 2ch znakomitych Artystów, którzy wykonali koncert w obec rodziny królewskiej w *S. Kloud* (*S. Klu*). — Jeden z *Kapitanów okrętów*, pisze w swoim dzienniku: „*Otahiti* jest najszczęśliwszą wyspą na oceanie południowym. Prawie cała stanowi jeden ogród, wszędzie można napotykać owoce i wszelkiego gatunku rośliny, które są własnością publiczną. Królowa tamieczna nazwiskiem *Ari Pomare* zaprowadziła nader zbawienne prawa. Przywóz ostrych napoiów jest zakazany, o olej wieczorem nie wolno żadnemu statkowi przybijać do lądu, popełniający występki muszą za karę pracować przy budowie gościńców. Funt dobrego mięsa kosztuje tylko 3 grosze, 1,000 najpiękniejszych pomarańczę 8 zł. Znajdowałem się tamże na nabożeństwie w kościele mogącem zmieścić 5,000 osób, Królowa była pogrążona w religijnem uniesieniu! — Dziennik *Paryski*

opowiada, że *Paganini* r. 1817 odegrał Koncert *Waldabriniego* kiem zamiast myczkiem. Kto chce może wierzyć! — Najoryginalniejsza kąpiel znajduje się w *Lank* w Szwejcarji. W dużym prostym budynku, do którego światła z góry wchodzi, w kwadratowej wannie mieści się do siedm-dziesięciu osób znajdujących się po szyję w wodzie. Trudno tam jest rozpoznać znajomego, albowiem wszyscy kąpiący się mają szczególniejsze ubranie: szare koszule z lnu i wełny, głowę zaś obwiązują chustką. W tym kostiumie trudno Damy od mężczyzn rozróżnić. W jednym obrebie jest 20 kobiet i mężczyzn, iedni rozmawiają z odwiedzającymi i inni bawią się kartami, najwięcej zaś jest takich co iedzą i piją, mało czytających, albowiem wznosząca się para wpływa na oczy i czytać nie dozwala. Wokoło uwiązania są gospodarze, którzy wypełniają polecenia gości i przynoszą im co kto żąda, kładąc na pływające stoliki przed każdym z kąpiących się. W ten sposób kąpią się od iednej do 10ciu godzin dziennie.

W kontynuacji ciągnięcia 5 kl. 51 Loterii, w dniu 12 b.m., znaczniejsze wygrane padły jak następuje: Złp. 10,000 na Nr 60,592 u Wiemana. Po zł: 5000 na Nr 4739 u Auera w Wilnie; Nr 30,514 u Ehrlicha w Pilicy; Nr 34,925 u Sandzera i Feldblum w Żytomierzu. Po zł. 2000 na Nr 12,517 u Hertz Kohna w Częstochowie; Nr 13,999 u Karszowieckiego w Płocku; Nr 21,459 u Wiemana; Nr 31,824 u tegoż; Nr 33,280 u tegoż; Nr 45,361 u tegoż. Po zł. 1000 na Nra: 1036, 1522, 2662, 4602, 6201, 6221, 7556, 9256, 11,497, 15,716, 17,664, 18,885, 20,759, 22,593, 23,426, 23,628, 26,095, 28,056, 32,628, 33,384, 36,308, 41,677, 42,190, 42,757, 43,085, 46,001, 47,809, 49,858, 53,944, 54,273, 54,353, 54,433, 54,899, 58,450, 60,034, 60,448, 61,704.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

- Woroniecki Kalixt Xiążę z Gostomi; Jarmersztet Jenerał-Major z Zamościa; Ferriol Lud: i Burze Lud: Hrabowie z Paryża; Trębicki Lud: Dzie: z Kurowic; Rębowski Fran: Dzie: z Borza; Cichocki Piotr Dzie: z Szymanowa; Bielski Józefat Dzie: z Ostówka.

DONIESIENIA.

Sklep Sarki i Galanterji na przeciw XX. Reformatów, gdzie dawniej był Skład Wyrobów Głuchoniemych, u PP. Tatarakiewicz, zaopatrzony został na Święta w rozmaite **ZABAWKI DZIECIENNE**, między innemi znajdują się: całe Pokoiki umeblowane i roz-

maite oddzielne garnitury Mebli dla dzieci; Lalki z granicznej; Hafty damskie w najlepszym gatunku i pierwszej mody; Wyroby rozmaite galanteryjne, słujące za dary noworoczne; Kalendarze Polskie i Niemieckie na r. 1840; oraz Bilety rozmaite z powinszowaniami.

Dla nadechodzących Świąt **BOŻEGO** Narodzenia, opatrzyłem mój Handel zapasem pięknych **KRYSTALÓW** koloryzowanych, na prezent służących mogących; także posiadam oprócz **Fajansu** z Cmielowa, **Fajans** Angielski z fabryki Wedgwood w najlepszym gatunku, i **LUSTRA** prawdziwie Czeskie, czem Szano: Publiczności po najumiarkowańszej cenie służyć mogę. — *Słoj* **Szmelowski** przy ulicy Senatorskiej.

W d. 1/16 b. m. o godzi: 10 rano w Urzędzie Wójta Gminy **Kampinos**, sprzedana będzie przez licytację **KOLONJA** we wsi Wierszacz, obszerna morgów 113, pługów 102, Siana zbiera się fur parokonnnych 50, Licytacja rozpocznie się od summy złp. 900.

PAPIERY Ign: Kościńskiego, odebrać można w Drukarni Kurjera.

Dziś rano zimna stopni 3. Wczoraj w południu 2. **TEATR WIELKI.** Jutro 23 raz *Pośrednek*. **Galerja OBRAZÓW** przy placu Krasińskich codziennie. **DZIS** w Kawiarni w domu Lilpopa przy ulicy Białej 600, **familja** Łańskiej na rogu Tłomackiego pod Nr 600, **familja** Panien **Krejtel** grać i śpiewać będzie. *Niezawodnie ostatni raz JP. Strański* przed odjazdem, z swoją kompanją dziś w Kawiarni w domu niezłom, z swoją kompanją dziś w Kawiarni przy rogu ulicy Tłomackiej i Rymskiej, grać i śpiewać będzie najnowsze dzieła muzyczne od godziny 6tej wieczorem.

JUTRO JP. STRAŃSKI z kompanją, **OSTATNI** RAZ przed wyjazdem swoim, da się słyszeć **Stacjonarych** śpiewach w Lokalu w domu dawniej **Stacjonarych** przy ulicy Kra:Przedmieście pod Nr 427, obok Saskiego Hotelu, na łsem piętrze. Tamże słuchać można smaczno i świeżo sporządzonych **roznych** **POTRAW** i wszelkich **NAPOJÓW**; zacznie się o godzi: 5. **DZIS** i **JUTRO** **SKRZYPEK FISZER** z kompanją, **DZIS** i **JUTRO** wieczorem od godziny wpół do 6tej grać będzie w **RESTAURACJI** pałacu Paca.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego Nr 495, **familja** Panien **Gerner** grać i śpiewać będzie od godzi: 5 wieczorem. *Jutro w handlu Małowski* przy ulicy **Rednarskiej** **ŚNIADANIE** między innemi, **Sandacz**, **Szczupak**, **Lia** 2ki, **Okon** po holender; **Karp**, **Karaś** i **Węgorz**, **Polew** **ca**, **Zrazy** angiels; **Sztofada** i **Potrawa** z **pomidor**; **zupa**.